

Gaat u asbest verwijderen?

Houd rekening met aanwezige dieren

In en rond woningen en bijgebouwen kunnen verschillende diersoorten leven, zoals uilen, zwaluwen en vleermuizen. Ze wonen vaak onder het dak. Ze zijn nuttig voor de omgeving: zo vangen ze bijvoorbeeld insecten en muizen. Maar er zijn er steeds minder. Dat is zorgelijk, want we hebben natuur met veel verschillende soorten planten en dieren nodig voor een gezonde leefomgeving. Om te voorkomen dat met werkzaamheden aan het dak dieren worden gedood of hun verblijfplaatsen verdwijnen, moet u zorgvuldig te werk gaan.

Om welke dieren gaat het?

Diersoorten die vaak voorkomen onder het dak, in de spouw of achter betimmering zijn vleermuizen, steenmarters en diverse broedvogels waaronder kerkuil, steenuil, boerenzwaluw, huiszwaluw, huismus en spreeuw.

Wat moet u doen?

Om de dieren die onder of rond uw dak leven te beschermen en te werken volgens de Omgevingswet moet u het volgende doen:

- 1 Laat een **onderzoek** doen, zodat duidelijk is welke diersoorten aanwezig zijn
- 2 Neem **maatregelen** om dieren en hun verblijfplaatsen te beschermen
- 3 Vraag een **vergunning** aan als u de werkzaamheden niet kunt uitvoeren zonder de Omgevingswet te overtreden

1 Onderzoek

U moet altijd vooraf onderzoek doen naar aanwezige dieren. Dit kan een Deskundig Inventariseerder Asbest (DIA) doen die is opgeleid om een preventiecheck te doen. Of een deskundig ecooloog. De keuze is afhankelijk van de omvang van de sanering.

Preventiecheck door DIA

Worden alleen de dakplaten vervangen? Dan kan de DIA de preventiecheck uitvoeren. In de preventiecheck staat ook welke maatregelen mogelijk zijn om de aanwezige dieren te beschermen. De preventiecheck wordt als bijlage bij de asbestinventarisatie ingediend.

Onderzoek door deskundig ecooloog

Moet er meer gebeuren dan alleen dakplaten met asbest vervangen? Dan moet een deskundig ecooloog onderzoek doen. Deze deskundige kan ook aangeven welke maatregelen u kunt nemen om de dieren te beschermen en of het nodig is om een vergunning aan te vragen.

2 Hoe kunt u de aanwezige dieren beschermen?

Wat u kunt doen om een soort te behouden op uw erf is per diersoort verschillend. Hierbij enkele richtlijnen en adviezen:

- Plaatsen waar **vleermuizen** leven, mag u niet verstoren of vernielen. Denk aan ruimten in spouwmuren of achter betimmering.
- Werk buiten het broedseizoen van **vogels** en het voorplantingsseizoen van **zoogdieren**.
- Als er uilen aanwezig zijn, moet u dit melden bij de plaatselijke uilenwerkgroep of moet u een deskundig ecooloog inschakelen. Samen overlegt u hoe het werk kan worden uitgevoerd.
- Nesten van **uilen** en **mussen** zijn het hele jaar beschermd. Als de preventiecheck van toepassing is kunt u gebruik maken van de vrijstelling (onder voorwaarden).
- Verblijfplaatsen van **steenmarters** zijn beschermd. Steenmarters zullen bij verstoring meestal een andere verblijfplaats opzoeken. Geef ze daar de tijd voor en zorg voor een alternatieve plek. Als de preventiecheck van toepassing is kunt u gebruik maken van de vrijstelling (onder voorwaarden).
- Komt u tijdens het werk onverwacht toch (andere) beschermde dieren tegen? Meld dit meteen bij de provincie en neem maatregelen om ze te beschermen.

3 Vergunning en vrijstelling van de Omgevingswet

Als u de werkzaamheden niet kunt uitvoeren zonder de Omgevingswet te overtreden, dan heeft u een vergunning of vrijstelling nodig. Als u alleen dakplaten vervangt en dus de preventiecheck van toepassing is, dan kunt u gebruik maken van de vrijstelling die in de Omgevingsverordening staat. Voert u meer werkzaamheden uit, dan is het mogelijk dat u een vergunning moet aanvragen.

Vrijstelling in de Gelderse Omgevingsverordening

In de Gelderse omgevingsverordening is een vrijstelling opgenomen voor het onder voorwaarden beschadigen of vernielen van nesten buiten het broedseizoen van steenuil, kerkuil en huismus indien dit noodzakelijk is om de asbestsanering uit te kunnen voeren. Er is ook een vrijstelling opgenomen voor het vernielen van vaste rust en voortplantingsplaatsen van de steenmarter buiten het voortplantingsseizoen. De voorwaarden kunt u vinden in het omgevingsloket bij regels op de kaart. Kies een willekeurig adres in Gelderland, kies links voor provincie/omgevingsverordening en rechts voor regels, zie bij 'Regels over activiteiten in de leefomgeving' onder 'Activiteiten met betrekking tot natuur en landschap' het artikel over aanwijzing vergunningvrij geval: asbestsanering.

Vraag en antwoord

1. **Waarom moet ik voldoen aan de Omgevingswet (Ow)?**
Omdat de biodiversiteit ernstig terugloopt willen we de soorten die er nog zijn zo goed mogelijk beschermen. De Ow verplicht iedereen om diersoorten te beschermen. In dit geval geldt de plicht voor u als dakeigenaar en voor de saneerder. Bij het overtreden van de Ow, loopt u het risico op een boete of procesverbaal. Ook kunnen de werkzaamheden worden stilgelegd.
2. **Wat als ik géén onderzoek laat uitvoeren?**
Vanaf 2021 wordt extra gecontroleerd op het naleven van de Ow. Als u later alsnog een onderzoek moet laten doen, zijn de kosten veel hoger.
3. **Wanneer is het broedseizoen?**
Het broedseizoen verschilt per soort en per jaar. Een steenuil broedt over het algemeen vroeg, van eind februari tot juni. Een zwaluw broedt laat, van mei tot in september. Het broedseizoen van de huismus is lang, van maart tot september. In de vrijstelling is uitgegaan van een broedseizoen van 15 maart tot 1 september. Maar buiten deze periode kunnen er ook nog beschermde vogels broeden.
4. **Geldt vrijstelling alleen voor sanering van asbestdaken?**
Vrijstelling is bedoeld voor de eenvoudige sanering (oude dakplaten vervangen door nieuwe) van asbestdaken van schuren en stallen in het buitengebied.
5. **Wie is bevoegd gezag voor sanering van asbestdaken?**
De gemeente is bevoegd gezag voor sanering van asbestdaken. Het toezicht wordt uitgevoerd door de omgevingsdienst.
6. **Wie is het bevoegd gezag voor beschermde diersoorten?**
De provincie is het bevoegd gezag voor beschermde diersoorten. Een deel van het toezicht is uitbesteed aan de omgevingsdienst.

Biodiversiteit verbeteren

Biodiversiteit is de variatie aan dier- en plantensoorten die zorgt voor een gezonde leefomgeving. Het levert ons ook allerlei soorten voedsel en grondstoffen die we nodig hebben om te leven. Een sterke en gevarieerde natuur zorgt bovendien voor (schoon) drinkwater en is beter bestand tegen hitte, droogte en andere gevolgen van klimaatverandering. Daarom is het belangrijk dat we voldoende biodiversiteit en natuur behouden en beschermen. De natuur is van ons allemaal, we kunnen allemaal een bijdrage leveren door er zorgvuldig mee om te gaan.

De Omgevingswet (Ow) helpt om met respect om te gaan met de biodiversiteit. Volgens deze wet mag je geen wilde planten beschadigen en dieren in het wild verwonden. Ook mag je hun verblijfplaatsen niet vernietigen. De Ow geldt voor iedereen en geldt ook op eigen grond of erf.

Scan de QR-code voor meer informatie over een vergunning beschermde soorten.

Heeft u vragen? Neem dan contact op met provincie Gelderland via onderstaand telefoonnummer of e-mailadres.

Uitgave

Juli 2026 - Deze informatie is samengesteld door provincie Gelderland

Provincie Gelderland

Markt 11
6811 CG Arnhem
Postbus 9090
6800 CX Arnhem
026 359 99 99
provincieloket@gelderland.nl
www.gelderland.nl